

Beste collegae,

In deze 2e editie van onze nieuwe rubriek Hoogtepunten uit de *Acta Gastroenterologica Belgica* (AGEB) brengen we je opnieuw 4 korte samenvattingen van de meest interessante en klinisch relevante artikels, reviews en guidelines uit de nieuwste uitgave van de AGEB. Sinds 2020 is AGEB bovendien “open access” en hierdoor volledig gratis te bekijken via de vernieuwde website (<https://www.ageb.be/>).

Hoogtepunten uit de AGEB (september 2020)

- Henskens et al presenteren een **systematische review** over het gebruik van **corticosteroïde injecties** als adjuvante therapie bij het dilateren van **benigne** maar **hardnekkige slokdarmstenoses**. Ze verzamelden in totaal 341 patiënten met variabele etiologie van de stenose, waarvan er wel slechts 130 werden behandeld binnen context van een gerandomiseerde gecontroleerde studie. De review toont dat intralesionele injectie met corticosteroïden vooral werkzaam is bij patiënten met **refractaire peptische stenose**, en zinvol kan zijn bij **radiatie-geïnduceerde slokdarmstenose en corrosieve stricturen**. De evidentie voor anastomotische stenose is minder sterk op dit moment. Onafhankelijk van de etiologie bleek intralesionele injectie het risico van een slokdarmdilatatatie niet te beïnvloeden.
<https://www.ageb.be/ageb-journal/ageb-volume/ageb-article/1818/Intralesional%20steroid%20injections%20in%20addition%20to%20endoscopic%20dilation%20in%20benign%20refractory%20esophageal%20strictures%20:%20a%20systematic%20review/>
- Salman et al volgden in hun centrum **prospectief** 200 cirrosepatiënten 3 jaar op (of tot overlijden) **na ligatuurplaatsing** voor een acute **slokdarmvarixbloeding**. Bij 56 (**28%**) trad een **herbloeding** op waarvan het in 44 gevallen (78.6%) een nieuwe varixbloeding betrof. 78 patiënten (**39%**) **overleden** waarvan 20 (25.6%) tgv varixbloeding en nog eens 36 (46.2%) tgv het onderliggend leverlijden. Onafhankelijke **risicofactoren** voor herbloeding bleken: **gebrek aan herhalen ligaturen** (OR: 4.8), Child C (OR: 3.8), en graad IV varices (OR: 2.6); BMI > 30 kg/m² bleek een lager risico (OR: 0.4). Onafhankelijke risicofactoren voor overlijden waren leeftijd > 65 jaar (OR: 32.4), herbloeding (OR: 98.4), aanwezigheid HCC (OR: 7.4), gebrek aan herhalen ligaturen (OR: 6.1). Deze studie toont dus on andere het **belang van goede endoscopische opvolging** na ligatuurplaatsing.
<https://www.ageb.be/ageb-journal/ageb-volume/ageb-article/1809/Long-term%20outcome%20after%20endoscopic%20ligation%20of%20acute%20esophageal%20variceal%20bleeding%20in%20patients%20with%20liver%20cirrhosis/>
- Baert et al roepen de gastro-enterologen op om de **opvolging** van patiënten met **Lynch syndroom en familiale polyposis syndromen (FAP, AFAP en MAP)** beter te organiseren en controleren. Zij bekeken retrospectief deze specifieke populatie binnen het UZ Gent (123 dossiers in toto) en kwamen tot de conclusie dat de aanbevelingen voor endoscopische surveillance globaal goed werden gecommuniceerd en nageleefd door de behandelende gastro-enteroloog.

Surveillance voor andere tumoren (vooral gynecologische kanker, urinaire tumoren en schildklierkanker) was echter minder goed georganiseerd met variabele en soms onvoldoende opvolgingsadviezen tot gevolg. Een relatief groot aantal patiënten verdween volledig uit follow-up (20% voor Lynch syndroom, 32% voor polyposis syndromen). Het artikel breekt een lans voor **multidisciplinaire opvolging en sluitende surveillance** protocols voor deze patiëntengroep. De auteurs bieden ook een mooi en praktisch overzicht van de **huidige richtlijnen** betreffende de opvolging van Lynch syndroom en polyposis syndromen.

<https://www.ageb.be/ageb-journal/ageb-volume/ageb-article/1813/Surveillance%20recommendations%20for%20patients%20with%20Lynch%20syndrome%20and%20FAP%20:%20a%20monocentric%20study/>

- Merola et al schreven een review over **leveraantasting bij COVID-19**. Ze includeerden 11 studies in hun **meta-analyse**. In de totale groep van 793 patiënten was op het moment van ziekenhuisopname de prevalentie van **leverschade 22.17%**, vooral gebaseerd op gestegen **transaminasen**. Het bilirubine was in 5.53% gestegen, albumine was in 78.92% afwijkend en de PT was in 19.98% gestegen (weliswaar heterogeen verdeeld over de studies). Het was obv de 11 studies **niet mogelijk** om transaminasestijging van andere oorzaak uit te sluiten, noch om de **invloed** van leveraantasting **op het verloop en uitkomst** van de infectie **te beoordelen**. De prevalentie van leveraantasting bij COVID-19 mag dus niet onderschat worden maar prospectieve studies naar de evolutie van de levertesten tijdens het verloop van de infectie zijn nodig.
[https://www.ageb.be/ageb-journal/ageb-volume/ageb-article/1821/Prevalence%20of%20liver%20injury%20in%20patients%20with%20coronavirus%20disease%202019%20\(COVID-19\)%20:%20a%20systematic%20review%20and%20meta-analysis/](https://www.ageb.be/ageb-journal/ageb-volume/ageb-article/1821/Prevalence%20of%20liver%20injury%20in%20patients%20with%20coronavirus%20disease%202019%20(COVID-19)%20:%20a%20systematic%20review%20and%20meta-analysis/)

Verder vindt u in de AGEB van dit kwartaal nog een expert opinion over diagnose en aanpak van chronische diarree alsook artikels over Helicobacter pylori, pediatrie poliepen, acute pancreatitis bij ouderen, HBV en chemotherapie, niet invasieve fibrosemeting bij HBV, een negatieve studie over G-POEM bij gastroparese, appendixcarcinoom en pre-operatieve risicoinschatting bij cirrose. Uiteraard zijn er ook een aantal interessante case reports en clinical images.

Tot de volgende Hoogtepunten uit de Acta Gastroenterologica Belgica!

Uw proeflezers namens de VVGE, Heiko en Jurgen.